

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımı Milli Eğitim Bakanı Prof. Dr. Sayın Yusuf TEKİN tarafından Anayasa'nın 98. Ve TBMM İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.22/12/2025

Talat DİNÇER
Mersin Milletvekili

Günümüzde üniversite mezunu gençlerin yaklaşık yüzde 40'ı işsizdir. Bu tablo, yıllardır sürdürülen yanlış eğitim ve istihdam politikalarının kaçınılmaz sonucudur. Gençler suçlu değildir, aileler suçlu değildir. Suçlu olan plansızlık, öngörüsüzlük ve günü kurtarma anlayışıdır. Bir yanda kontrolsüz biçimde çoğalan üniversiteler, özellikle de ticarethane mantığıyla açılan özel üniversiteler vardır. Ülkenin hangi alanda ne kadar mezuna ihtiyacı olduğu hesaplanmadan her yıl yüz binlerce genç diplomayla mezun edilmektedir. Eğitim kalitesi ikinci plana itilmiş, kontenjan doldurmak esas hedef haline gelmiştir. Gençler birer öğrenci değil, birer müşteri olarak görülmüştür. Aileler ise umutlarını paraya dönüştürmeye zorlanmıştır.

Diğer yanda ise istihdam alanları giderek daraltılmıştır. Üretim ekonomisi terk edilmiş, sanayi güç kaybetmiş, tarım bitme noktasına gelmiş, bilim ve teknoloji yatırımları göstermelik hale getirilmiştir. Kamu alımlarında liyakat değil sadakat belirleyici olmuş, torpil sistemi gençlerin önüne aşılmaz duvarlar örmüştür. Çalışmak isteyen, üreten, ülkesine faydalı olmak isteyen gençler işsizlikle ve umutsuzlukla baş başa bırakılmıştır. Aileler binbir zorlukla çocuklarını okutmaktadır. Kimi borçlanmakta, kimi fedakârlık üstüne fedakârlık yapmaktadır. Mezuniyet günü hayallerin gerçekleşmesi gereken gündür. Ancak o gün, hayallerin yıkıldığı güne dönüşmüştür. Diploma sevinci yerini işsizlik kaygısına, gelecek planları yerini belirsizliğe bırakmıştır. Bu düzenin doğal sonucu olarak beyin göçü artmaktadır. Gençler isteyerek değil, mecbur bırakılarak yurt dışına gitmektedir. Bu ülkenin en nitelikli beyinleri başka ülkelerin ekonomilerine, bilimine ve teknolojisine hizmet etmektedir. Bu bir beyin göçü değil, açık bir beyin kaybıdır. Ülke kendi geleceğini kendi elleriyle yurt dışına göndermektedir.

Sorun üniversite mezunu sayısının fazlalığı değil, doğru planlama yapılmamasıdır. Sorun gençlerin yetersizliği değil, sistemin çöküşüdür. Eğitimle istihdam arasındaki bağ kopmuş, diplomalar değersizleştirilmiş, umutlar tüketilmiştir. Gençliği işsizliğe, umutsuzluğa ve göçe mahkûm eden bu anlayış değişmeden ne eğitim düzelir ne ekonomi ayağa kalkar ne de ülkenin geleceği güvence altına alınır. Bu mesele sadece gençlerin değil, tüm toplumun ve ülkenin geleceği meselesidir.

Bu bilgiler doğrultusunda;

1. Yıllarını verip üniversite okuyan bir gencin mezun olduğunda ilk karşılaştığı şey neden işsizliktir?
2. Diplomalar neden emeğin değil, hayal kırıklığının belgesine dönüştü?
3. Hangi planlamayla her yıl yüz binlerce mezun veriliyor ama karşılığında tek bir istihdam haritası bile ortaya konmuyor?
4. Üniversiteler bilgi üreten kurumlar mı, yoksa umut satan ticarethaneler mi?
5. Aileler borçlanarak çocuklarını okuturken, bu gençlerin işsiz kalacağını bilenler neden susuyor?
6. Gençlere "okuyun" denildi, peki mezun olunca neden "iş yok" deniliyor?
7. Liyakat varken torpil neden bu kadar belirleyici hale geldi?
8. Mülakatlar gerçekten yetenek ölçmek için mi yapılıyor, yoksa elemek için mi?
9. Gençler neden hayallerini bu ülkede değil, başka ülkelerde kurmak zorunda kalıyor?
10. Bir ülke kendi yetiştirdiği en nitelikli insanları neden kaybetmeyi normalleştirir?
11. Gençler işsizlikle mücadele ederken, yönetenler hangi başarıdan söz ediyor?
12. Mezuniyet kepi neden artık sevinç değil, kaygı sembolü haline geldi?
13. Bir gencin en verimli yıllarını iş arayarak tüketmesi kimin sorumluluğudur?
14. Gençliğini kaybeden bir ülkenin geleceği olabilir mi?
15. Umudu yurt dışına valizle koyup giden gençlere bu ülke ne zaman "kal" diyecek?